
Kyrkomötet
Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2018:16

Titelskydd för församlingspedagoger

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2018:95 där det föreslås att kyrkostyrelsen ska återkomma till kyrkomötet med ett förslag avseende titelskydd för församlingspedagoger. Utskottet understryker att lärande och undervisning i kristen tro och kristet liv är en avgörande framtidsfråga. Det pågår en utvärdering av utbildningsreformen. Utskottet menar att det finns sådana kopplingar mellan utbildningsfrågorna och det i motionen aktualiserade förslaget att motionen bör avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2018:95.

Motionens förslag

Motion 2018: 95 av Johan Garde m.fl., Titelskydd för församlingspedagoger

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att till kyrkomötet återkomma med förslag på regleringar som avser att fylla behovet av titelskydd för församlingspedagoger.

Bakgrund

Reglering i kyrkoordningen av vissa uppdrag och befattningar

Förutom de tre uppdragen inom kyrkans vinningstjänst som biskop, präst och diakon och befattningar kopplade till dessa uppdrag är det befattningar som kyrkomusiker som det finns särskilda bestämmelser om i kyrkoordningen. Utöver bestämmelser om behörighet finns beträffande biskopar, präster och kyrkomusiker också vissa bestämmelser om befattningar som ska vara inrättade.

Enligt 34 kap. 8 § får bara den som är behörig att utöva uppdragen som biskop respektive präst vara anställd som biskop respektive präst. Enligt bestämmelser i samma paragraf gäller i huvudsak detsamma beträffande diakoner. I det fallet sägs att bara den som är behörig att utöva uppdraget som diakon får vara anställd som diakon eller på en befattning med benämning där ordet diakon ingår eller en där sådan behörighet på annat sätt har angetts som villkor för anställning. Härtill finns för olika befattningar som präst vissa för befattningen ifråga angivna behörighetsvillkor.

Beträffande kyrkomusiker finns bestämmelser 34 kap. 15 § som anger viss nivå av Svenska kyrkans musikerexamen som behörighetskrav för vardera av de tre olika slags befattningar som kyrkomusiker som finns reglerade i kyrkoordningen (kantor,

organist och försteorganist). Härtill anges i 34 kap. 15 a § att behörig att anställas på någon av de nämnda tre slagen av befattningar som kyrkomusiker är även den som enligt kyrkostyrelsens närmare bestämmelser ska anses ha Svenska kyrkans kyrkomusikerexamen. I kyrkostyrelsens beslut SvKB 2018:1 om Svenska kyrkans kyrkomusikerexamen finns dels bestämmelser om validering av utbildning efter ansökan, dels en valideringsordning avseende äldre utbildningar.

Tidigare diskussioner om församlingspedagoger i kyrkoordningen

När kyrkoordningen beslutades av 1999 års kyrkomöte föreslogs i en motion (1999:168) att det skulle införas en bestämmelse om församlingspedagogisk examen som behörighetsvillkor för att kunna anställas som församlingspedagog. I enlighet med förslag från Andra kyrkolagsutskottet avslag kyrkomötet motionen. Utskottet menade att det inte var ”oproblemiskt att de som har en pedagogisk utbildning och anställts på en pedagogisk befattning – där troheten mot Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära ställs på prov – inte är medtänkta när det gäller att viga till livslång tjänst med förpliktelse mot avgivna vigningslöften. Ser man till innehållet i församlingspedagogernas uppgifter finner man motsvarigheter i både prästens och diakonens uppdrag.” Utskottet fann det angeläget med en fortsatt bearbetning av frågor kopplade till detta och till en utbildningsreform. Man ville inte föregripa resultat av kommande arbete genom att i kyrkoordningen införa nya bestämmelser vilka inte hade remissbehandlats. (2 KL 1999:1 s. 83) I ett yttrande till Andra kyrkolagsutskottet hade Utbildningsutskottet föreslagit att det i kyrkoordningen skulle anges att den var behörig att anställas som församlingspedagog ”som avlagt församlingspedagogisk examen eller motsvarande examen”. (2 KL 1999:1 s. 519) Vad som låg i ”motsvarande examen” angavs inte.

I linje med vad som Andra kyrkolagsutskottet tog upp i sitt betänkande bearbetades frågor om församlingspedagogernas uppgifter och ställning i Svenska kyrkan i en utredning som avgav betänkandet *Utredning om pedagogernas ställning i Svenska kyrkan* (Svenska kyrkans utredningar 2002:1). Där behandlades bl.a. frågan om titelskydd. Utredningen skrev om detta följande.

Ett sätt att tydliggöra uppdraget som församlingspedagog och att peka på vikten av kompetens skulle vara att besluta om ett titelskydd, dvs. att endast personer med examen efter genomgången församlingspedagogisk utbildning får inneha tjänsten som församlingspedagog.

Frågor om reglering i kyrkoordningen återkom vid 2003 års kyrkomöte. I motion 2003:30 föreslogs att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att lägga fram förslag som innebar att det i kyrkoordningen skulle regleras att endast personer med examen efter genomgången församlingspedagogisk utbildning får inneha tjänst som församlingspedagog. I motion 2003:50 föreslogs att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag ”att arbeta för ett titelskydd, vilket innebär att församlingspedagogerna dels får en skyddad yrkestitel, dels ett eget ansvarsområde i församlingen”. I betänkandet TU 2003:4 föreslog utskottet att kyrkomötet skulle bifalla förslaget om att införa bestämmelser om församlingspedagogisk examen som krav för att inneha tjänst som församlingspedagog. I övrigt föreslogs avslag. Kyrkomötet beslutade att avslå samtliga motionsyrkanden. Det innebar bifall till en reservation till Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande i vilken framhölls att det var mer grundläggande problem än de som gäller titelskydd och ett omnämmande i kyrkoordningen som behövde bearbetas ”för att

komma till rätta med den problematik som uppenbarligen finns i fråga om församlingspedagogernas ställning”. I sammanhanget bedömdes ett i kyrkoordningen reglerat titelskydd vara av relativt begränsad betydelse.

TU 2018:16

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2018:95.

Lärande och undervisning hör till församlingens grundläggande uppgift och är en fråga som har en avgörande betydelse för kyrkans framtid. I skiftet från ett samhälle där skolan svarade för en grundläggande kristendomsundervisning till ett samhälle med en helt konfessionsneutral skola har det skett försummelser från kyrkans sida. Kunskapen om kristen tro och erfarenhet av ett liv i tron har påtagligt minskat i det svenska samhället. Den pedagogiska uppgiften i församlingen och de som arbetar med denna måste därmed få en central roll. Den bedömningen delar utskottet med motionärerna. Däremot är utskottet inte övertygat om att den åtgärd som lyfts fram i motionens förslag är den som nu behöver genomföras.

I motionen pekas på den utbildningsreform som trädde i kraft 2013 och som bl.a. innebar påtagliga förändringar för utbildningen till församlingspedagog. Utskottet har noterat att det pågår en utvärdering av utbildningsreformen. Det kan komma att leda till förändringar av olika slag. Utskottet menar att även om den fråga som motionen avser inte direkt gäller utbildningen så finns det dock, som även kan utläsas av motionen, påtagliga kopplingar mellan frågan om titelskydd och utbildningen till församlingspedagog. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att kyrkomötet avslår motion 2018:95.

Uppsala den 4 oktober 2018

På Tillsyns- och uppdragsutskottets vägnar

Margareta Nisser-Larsson, ordförande

Gunnar Edqvist, sekreterare

Beslutande: Margareta Nisser-Larsson, ordförande, Roine Olsson, Anna Forssell, Lars Risberg, Jenny Thor, Hans-Olof Andrén, Emma Hedlundh, Mattias Rosenquist, Lisbeth Göranson, Anna-Lena Carlsson, Helena Elmqvist, Helena Nordvall, Hanna Unger, Linda Sjöo och Torbjörn Arvidsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Birgitta Eliasson, Sebastian Clausson, Linda Isberg, Sten Janson, Alexander Christiansson, Johan Blix, Hans Weichbrodt, Lars Arvidsson och Jan Björkman.

Biskoparna Susanne Rappmann och Johan Tyrberg har deltagit i utskottets överläggningar.